

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, June 28, 1983

Nr. 124

SUVAŽIAVUSIEJI DALYVAVO LIETUVIŲ DIENOJ

CHICAGOS LIETUVIŲ FESTIVALIS

1983 m. birželio 25 d. 12:30 val., prie Washtenaw ir Lithuanian Plaza Court (69-tos gatvės) sankryžos pastatytas estrados prasidejo festivalis. Neolituanių orkestras prieš tai grojo. Iškilmes pradėjo Respublikonų Lygos pirm. p. Miliūnas. Algis Brazis sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Vadoavavo p. Miliūnas. Sveikino: vysk. V. Brizgys, dr. Razma, Z. Mikuzis, Fr. Brady, buv. majorė J. Byrne, kun. Trakis ir kiti. J. Byrnei kėlė didžiausias ovacijos.

Tiesa, prie estrados karo veteranai pastatė Amerikos ir veteranų vėliavas. Pasibaigus oficialiai daliai, policija J. Byrne lydėjo 69-ąją gatvę. Prie Reg. Liet. B-nės stalo J. Bagdžius pasveikino J. Byrne ir pavaišino.

Gatvėje masė žmonių sveikino J. Byrne. Pernai ji padengė festivalio išlaidas. Dabartinis burmistras neskyrė pinigų. Užtat komitetas visus biznierių, išstčiusius savo stalus šiuo premis, apdėjo \$25 mokesčiu.

Daugybė stalų su įvairiausiais rankdarbiais, paveikslais. Mačiau ir okup. Lietuvoje paistytų paveikslų. O gal ir knygos iš okup. Lietuvos?

Beveik prie kiekvienos taver-

nos stalai parengti vaišėms, svečiams. Keletoje vietų kepė dešreles. Talman gatvėje nuo Lithuanian Plaza Ct. į šiaurę visa gatvė beveik ligi jūros — d'žiuolė palapino, pripildyta stalų. Joje grojo orkestras, šoko ir svečiai vaišinosi.

Kitas orkestras grojo sankryžoje prie Maplewood gatvės. Čia šoko tautiniais rūbais pasipuošę jaunuoliai.

Kur beėjume, sutinki dalyvius su gaivinančiu gėrimu rankoje. Stalai visur apsėti ir klegesyje vaišiniai. Gausu buvo jaunimo.

Gatvėje ties estrada ir kitame gale buvo pėdos platumo tautinės spalvos iškaba "Chicagos lietuvių festivalis".

Gatvėje labai daug buvo policijos.

Po 8 val. vakaro, jau nemažai mugės stalų sumažėjo.

Suprantama, lietuviai labai gerai rekomenduoja amerikiečių tarpe, sutraukė apie 20,000 dalyvių. Dalyvavo ir dr. K. Bobelis su žmona, dr. Kazys Sidlauskas su žmona, Teodoras Blinstrubas ir kiti.

Manau, kad kiti daugiau ir plačiau aprašys tą įdomų festivalį.

K. P.

VALENSA KOVOS UŽ LEGALIAS SOLIDARUMO UNIJAS

— AŠ NESU PELE IR NEBĖSIU IŠ KOVOS LAUKO,
— LENKAMS PAREIŠKĖ LEŠEK VALENSA

VARŠUVA, Lenkija. — Lešek Valensa sekmadienį pareiškė Danco laivų statybos darbininkams, kad jis kovos už Solidarumo unijų legalizavimą.

Lenkijos vyriausybė buvo leidusi darbininkų Solidarumo unijoms legaliai veikti. Lenkų vyriausybė po kurio laiko, 1981 m. gruodžio 13 d., Solidarumo unijas uždarė.

— Aš kovosiu, kad tos unijos ir vėl būtų legalizuotos ir galėtų laisvai ir legaliai veikti. Aš nesu pele, aš iš kovos lauko nebėgsiu. Aš kovosiu, kad Solidarumo unijos Lenkijoje galėtų veikti, kaip veikė prieš karo stovio paskelbimą.

Valensa nuskrido
karo lėktuvu

Lešek Valensa, parsukrėdęs iš Zakopanės, Dancoje buvo paprašytas papasakoti, apie ką jis kalbėjęs su popiežiumi.

KALENDORELIS

Birželio 28: Ireniejus, Gailė, Zvalga, Geliginas, Taugelė, Rangis.

Saulė teka 5:18, leidžiasi 8:29.
Oras šiltas, lis.

Aldermanas Frank Brady pasakė pagrindinę kalbą Marquette Parko Lietuvių Dienos iškilmės metu. Susirinkusieji labai šiltai jam plojo.

Sekretorius George Shultz vakar tarėsi su Tailando užsienio reikalų ministru apie Vietnamo karių išvedimą iš Kambodijos.

G. SHULTZ TARIASI SU TAILANDO UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIU

AMERIKOS KARO LAIVAI YRA PASIRUŠĘ
GINTI FILIPINŲ, INDONEZIJOS SALAS

BANGKOKAS, Tailandas. — Sekretorius George Shultz vakar atskrido iš Filipinų ir tuojau pradėjo pasitarimus su Tailando užsienio reikalų ministru Sido Savescika.

Didžiausią pavojų Tailandui sudaro Vietnamo kariai, okupavę visą Kambodiją. Kambodijos kariai ketverius metus gynėsi nuo komunistų pavergtų Vietnamo dalinių, bet paskutiniu metu komunistai sutraukė galingesnes jėgas ir užėmė Kambodijos kovotojų laikytas pasienio pozicijas.

Iki šio meto Tailandas vykusiai gynė savo pasienį, bet paskutiniu metu komunistai pradėjo pulti Kambodijos kovotojų stovyklas Tailando pasienyje.

Sekr. Shultz atvykimas padrąsino Tailandą

Sekretoriaus George Shultz atskridimas į Tailandą padrąsino ne tik vyriausybės karius, bet ir krašto gyventojus. Sekretorius papasakojo ji sukurti atėjusiems pareigūnams, kad jis dvi dienas praleidęs Maniloje ir tarėsis su prez. Ferdinand Marcos apie Filipinų gynimą.

Indonezija norėjo, kad sekretorius užsuktų ir į Jakartą. Indonezija norėjo sekretoriui padėkoti už satelito paleidimą. Dabar Indonezijos vyriausybė gali pranešti visoms saloms apie įvairius įvykius. Bet laikas neleidžia sekretoriui užsukti į Jakartą.

Sekretorius pranešė tairandiečiams, kad visos užsienio karo jėgos išeis iš Libano, bus sutvarkytas ir Vietnamo karių Kambodijoje reikalas.

Vasario 21 dieną buvo suruštas kitas perversmas, bet kaltininkai dingę. Tas pats įvykis ir dabar. Jų ieškos policija.

NUŠOVĖ TURINO PROKURORĄ CACCIO

TURINAS, Italija. — Sekmadienio vakarą, kai Turino prokuroras Bruno Caccio išvedė šunį pasiveikšioti apie savo rezidenciją, prokuroras buvo nušautas keliais šūviais.

Agentūra praneša, kad automobilis pravažiavo trys vyrai, paleido šūvius į einantį prokurorą, ir toliau nuvažiavo. Policijai nepavyko suimti šovikų. Ji neturi jokių duomenų apie automobilį.

Šūviai sukėlė ant kojų kaimynus. Tuojau buvo pašaukta policija, pakviesta greitosios pagalbos mašina, bet prokuroras mirė pakeliu į ligoninę.

Nepažįstamas žmogus pranešė Stampai della Sera, kad nušautas žmogus, bet nepasakė, už ką prokuroras nušautas.

GENEROLAS PINOCHET KIRS OPOZICIJAI

SANTIAGO, Čilė. — Generolas Augusto Pinochet, nepatenkintas vario darbininko streiku, yra pasiryžęs kirsti streikuojantiems vario darbininkams ir keliems karininkams.

Gen. Pinochet jau dešimt metų valdo kraštą, bet iki šio meto dar neišsprendė nė vieno svarbesnio ekonominio klausimo.

Gen. Pinochet pareiškė laikraštininkams, kad be 1991 metų nebus jokių rinkimų. Jis apskaičiavęs, kad tais metais įvyks pakaitos ir krašto gyventojai galės išsirinkti vyriausybę.

Gen. Pinochet turi kelis artimesnius bendradarbius, kurių pagalba jis tikisi galės apraminti nepatenkintus darbininkus ir keršius.

— Mums reikia gerėsių didvyrių, sako Pravdos pirmame puslapyje paskelbtas straipsnis.

ALDERMANAS FRANK BRADY, J. BYRNE ŠILTAI PASVEIKINTI

ARGENTINOS, URUGVAJŲ, BRAZILIJOS
LIETUVIAI ŠOKO MARQUETTE PARKE

CHICAGO, Ill. — Zigmas Mikuzis, Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų draugijos pirmininkas, atliko visus paruošiamuosius darbus ir suruošė milžinišką Marquette Parko Lietuvių Dieną. Sen. Frank Savickas, Lietuvių dienos iniciatorius, negalėjo dalyvauti Marquette Parko Lietuvių Dienoje, nes turėjo dalyvauti komiteto posėdyje, kur buvo svarstomi svarbūs Chicago reikalai.

Aldermanas Frank Brady, vietoj sen. Savicko, pasakė pagrindinę kalbą. Jis supažindino susirinkusius su Jane Byrne, kurios žodžiai sukėlė didelį entuziazmą Marquette Parko Lietuvių Dienon susirinkusių žmonių tarpe. Ji, būdamas Chicago mayorė, kasmet dalyvauja Marquette Parko Lietuvių Dienoj. Ji 69-tą gatvę pavadino Lithuanian Plaza Court. Frank Brady ir Jane Byrne susilaukė didžiausių aploдимentų.

Jane Byrne, aldermano Brady ir pirmininko Mikuzio lydimi perėjo visą Lithuanian Plaza Court. Ji specialiai sustojo ties Reorganizacijos Lietuvių Bendruomenės stalais, pasisveikino su J. Bagdžium ir paragavo lietuviškų virtinukų.

Seštadienį dalyvavo didokaičius jaunų lietuvių, atvykusių iš Argentinos, Urugvajaus, Brazilijos, Venezuelos ir kitų kraštų. Jie džiaugėsi, kad galėjo laisvai su Marquette Parko lietuviais kalbėti lietuviškai.

— Kad mes, atvažiavusieji į kitų kraštų, galime su visais Marquette Parko Lietuvių Dienų dalyviais kalbėti lietuviškai tai jau didelis dalykas.

Suvažiavusieji valgė, gėrė, dantų tarpusavio kova.

dainavo ir šoko Marquette Parko Lietuvių Dienos šventėje. Sekmadienį jie nuėjo į Juodelio organizuojamą frontininkų Lietuvių Dienas Chicago jėzuitų centre.

SEKMADIENĮ ITALAI RINKO PARLAMENTĄ

ROMA, Italija. — Praciška sekmadienį Italijos gyventojai rinko parlamentą. Italijoje rinkimai ejo sekmadienį ir pirmadienį. Pats premjeras Amintore Fanfani balsavo sekmadienį, ragindamas kitus balsuoti.

Fanfani yra įsitikinęs, kad komunistai pralaimės kelis alstovus parlamente, bet tai nereikia, kad krikščionys demokratų turės parlamente tokią daugumą, kad galės sudaryti vyriausybę be koalicijos. Gali ir taip atsitikti, kad socialistai šiais rinkimais gali sustiprinti savo pozicijas.

ČADO OAZĖ LIBIJOS KONTROLĖJ

NDZIAMIENA, Čadas. — Prezidentas K. Habre praneša, kad Čado oazė, esanti Libijos pasienyje, perėjo į Libijos kontrolę.

Oficialiai paskelbta, kad oazė Longo, esanti apie 150 mylių atstumu nuo Čado sostinės, sekmadienį perėjo į buvusio prezidento Gukumi rankas. Oficialus pranešimas sako, kad Gukumi pirmiausia bando įsitvirtinti Libijos pasienyje.

Libija paskelbė, kad ji netiko bendro neturi su oazės Longo perėjimu buvusio prezidento žinion. Tai esanti dviejų prezidentų tarpusavio kova.

Jane Byrne seštadienį pasakė pagrindinę kalbą Marquette Parko Lietuvių Dienos šventės metu. Lietuviai šiltai jam plojo.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

NEPAKANKA ŽINIOS, REIKIA DAR IR VEIKLOS

Nors ir žinodamas tiesą, tik asmenybe bent kiek susitvarkęs žmogus pajėgia ją įgyvendinti. (Gyvenimiška tiesa)

Daug kas žino sveiko gyvenimo dėsnius, bet tik retas kuris juos pildo, juos savo gyvenimo dalimi paverčia. Viskas priklauso nuo žmogaus savų nusiteikimų, savų jausmų, savos asmenybės subrandinimo. Sakysim, kiekvienas virš 50 metų sulaukusysis turi lengvos formos cukraligę — diabetą (diabetes). Vienas tokių, žinodamas šią tiesą, savo cukraligę kontroliuoja, tvarko maistą, svorio normavimu, reguliariu darbu, mankšta, neužsisėdėjimu ir, sunkesnėje formoje esant cukraligei, kasdien priimamam vaistui, ar tai bus tabletė, ar insulino injekcija.

Kitas mūsiškis, nežinodamas, kad jis turi cukraligę, savo nusilpimą priskaito pensininko amžiui. Toks nekenčia gydytojų, jų nemėgsta, savos sveikatos nesitiki, turimos ligos, kad ir lengvoje formoje, nesigdo. Tokiam nepatirs numesti svorio pervirši, tokiame ne užsiims apie darbavimą, kasdieninį mankštinimąsi. Jis tau atėjęs, kad jau atsidirbo, dabar turės ilsėtis, sėdėti ir vis nuolat duoti tai dėl perkaršto, tai dėl persalto oro. Toks politikuos, bus vis nepatenkintai nusiteikęs dėl visų politikų veiklos. Toks kaimynuose tik neigiamumas matys ir dėl jų jaudinsis. Toks, tarsi tūkstantį metų gyvens, nė minutėi nenusisypsos. Galia, kad taip surūgusių mūsiškių yra nemažas skaičius. Toks tik perkūnui trenkus, tik ligai gerokai

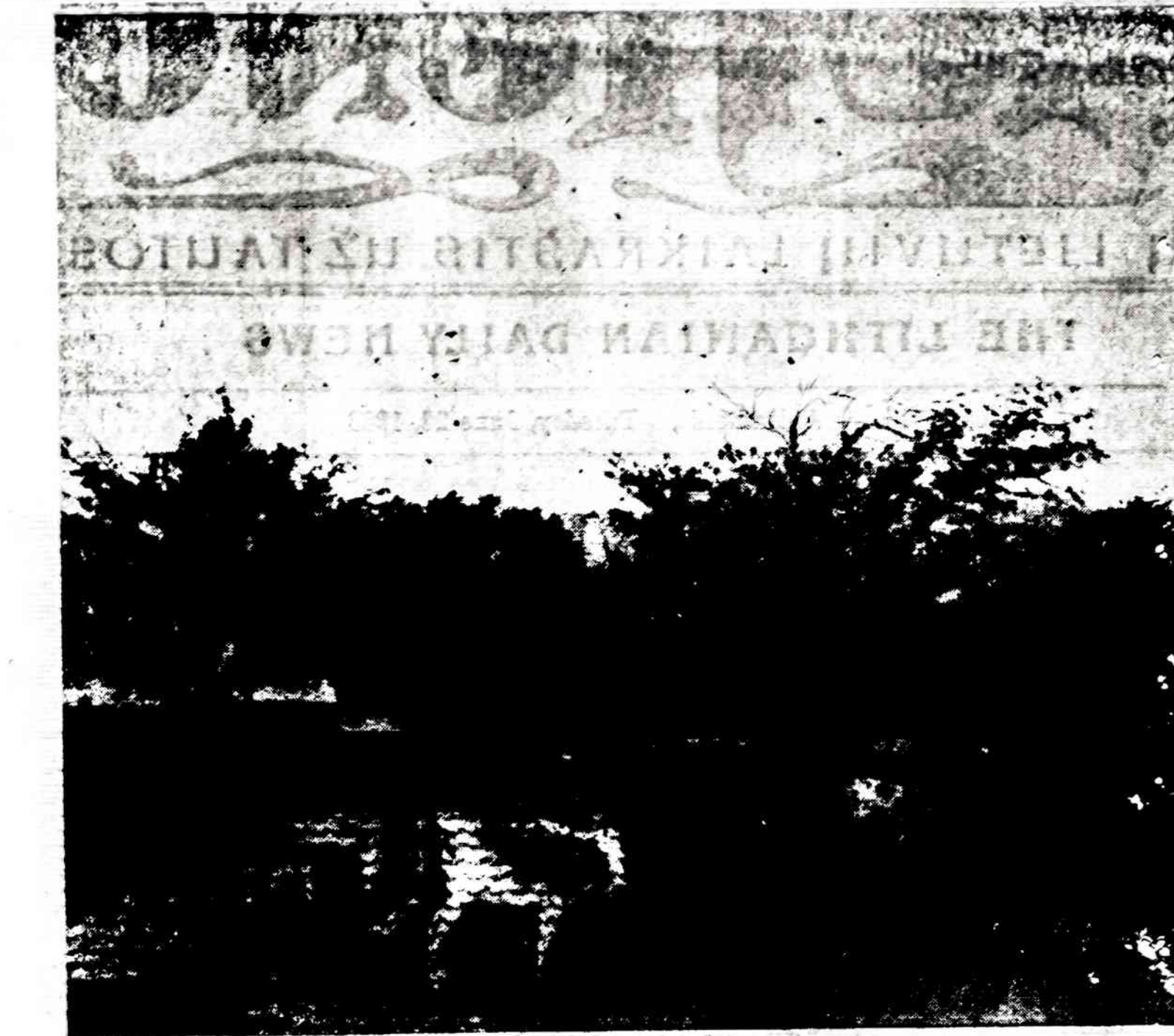
pažengus, jai net paralyžiui, ar širdies ataka pasireiškusi, galvotrūkiais lėks ligoninėn pagalbos ieškodamas.

Iš šalies į tokius žiūrint, labai gaila darosi, kad per savo nusiteikimų menkumą, per savo jausmų silpnumą, per savos asmenybės nesutvarkymą, tokie mūsiškiai degina savo gyvenimo žvakę iš abiejų galų. Na, ir su dega jų gyvenimas be laiko. Tada ašaros, vargas, begalinis skausmas jam pačiam ir jo artimiesiems, o taip pat ir mums visiems, nes kiekvienas lietuvis mums yra brangus. Kaip tas lūmas Vaidzantas sako, nors kai kurie lietuviai ir nenaudojami, bet jie mano broliai, juos reikia mylėti. Taip ir mes elkimės: nors kai kurie mūsiškiai audo save savais elgesiais, juos mes mylėsim ir jiems visomis jėgomis talkinsime. Tokiam darbu talkina ir šis skyrius.

Nesukontroliuota cukraligė trumpina gyvenimą

Nesukontroliuotą cukraligę turėdamas žmogus turi galimybes susilaukti širdies atakos bei paralyžiaus (stroko) tris - keturis kartus dažniau, palyginus su cukraligės neturinčiais.

Mažiausia du milijonai šio krašto vaikų ir suaugusiųjų turi cukraligę ir tik pusė jų žino apie tai. Žinoma, tokie, nežinodami apie savo ligą, jos ir nesi-
gdo. Ir gydydami, jie ar-
tina pagreitintai sau katastro-

M. SILEIKIS

Karvės sode

(Dabar šioj vietoj O'Hara Aeroportas)

fiską gyvenimo galą. Pavėluotą gydymą, užleistą ligos tvarkyti mėginimas dažnai esti šaukštai po pietų. Todėl keiskime visą savo nesveiką gyvenimą vagą sveikesne. Tvarkykimės su savo sveikata pagal dabartinės medicinos reikalavimus.

Geras laikas yra, kad cukraligę beveik visada galima sukontroliuoti. Jos gydyti negalima, tik ją nekenksminga paversti, tai tikrai galima, ypač, kai ji anksti susekama. Reikia tikrinti šlapimą ir kraują dėl cukraligės kiekvienam pensininkui savų laukų, pirma negu cukraligę pakenkė kraujagyslėms ir kitiems organams. Gydytojo žinioje esant, sukontroliavus cukraligę, gali žmogus normalų amžių atgyventi, gerame sveikatos stovyje būti ir pilnai dirbinti likti.

Cukraligę dažnai atsiranda ne dėl žmogaus kaltės, ji esti

paveldima. Už tai kiekvienas turi tikrintis pas gydytoją savo sveikatą reguliariai, ypač toks, kurio vienas, ar abu tėvai, ar artimi kraujo giminės turėjo ar turi cukraligę. Kiekvienam, nežiūrint dėl ko atsiranda pas žmogų cukraligę, turi tvarkingai užlaikyti sveikatos dėsnius: nedinginai, nuolat su pertraukomis dirbti. Reikia ne vienam mūsiškiui nepersivalgyti, nenutukti. Reikia liutis gyventi vien dėl valgymo. Turime įprasti džiaugtis savaime gyvenime dvasiniais dalykais: lankyti parodas, koncertus, bažnyčias, gėlynus, paskaitas, tvarkingų žmonių susibūrimus bei visus kultūringus parengimus. Reikia savus namus puošti tvarkingu užsilaikymu, taikingu sugyvenimu, vienas kitam talka, lietuvišku menu, savų dailininkų paveiksais bei savų menininkų darbais, skulptūromis, audiniais, drožiniais ir kitokiomis grožybėmis. Negyvensime šimtus metų — dabartinė minute naudokimės gėrio savyje ugdymu ir artimi tokia gėrybe gausėti padėti.

Širdies ligos paveldėjimas

Gal tamtos šeimoje jau buvo asmuo, sergęs širdies ataka bei paralyžiumi (stroku). Tas dar nereiškia, kad širdies giltinė jau tyko tavęs, tavo vaikų bei giminų. Nors ir yra pagrindo tikėti, kad yra tamtos giminėje nesveikas paveldėjimas, tamsta gali toli nuvyti širdies ir stroko giltinę nuo savęs.

Jei tamtos senelis ar tėvas bei dėdė, sulaukę 85 metų, mirė dėl širdies atakos, ar paralyžiaus, šiaip gyvenę pilnai dirbingi būdami, nereikia laikyti prigimtu apsunčinimu savos širdies. Kas nutiko su giminėmis neigiama prasme yra įsidėmėtina: jei giminėje žmonės mirė per ankstyvai nuo sklerozės, sulaukę 40, 50 ar 60 metų, reikia sustiprintai tvarkytis su širdies atakos galimais prišaukėjais.

Žinotai tvirtina, kad yra prigimtas palinkimas sklerozei, nors nerastas specifiskas genas tokios negerovės prišaukimui. Todėl nekaltinkime vien prigimtį dėl savos širdies ligos bei paralyžiaus. Kiek ta prigimtis mus vargintų, mes visi neturime nuleisti rankų. Visi turime save suimti nagan ir pradėti tvarkingą gyvenimą, nežiūrint prigimtu apsunčinimų. Taip elgdamiesi, mes pajėgsime savo sveikatą užlaikyti geresnėje formoje.

Nuo šiandien visi lietuviai, ypač pensininkai, pradėkime tvarkyti mums galimus pagrinti dalykus: nutikimą, pakeltą kraujospūdį, perriebų kraują, cukraligę, rūkymą, girtavimą ir neveiklumą. Ypač tą neveiklumą jau šiandien kiekvienas meskime į šiukšlių dėžę. Nu-

siteikime, kad darbas, mankšta, judėjimas yra pats pagrindinis gėris žmogaus gyvenime. Išmokime džiaugtis darbu. Tuomi apturėsime geriausią - brangiausią gėrį savo gyvenime. Meski-
me šalin dabar turimą neapykantą dirbantiems apie mus, sėdimčius ir nieko neveikiančius, tik plepalais besiverčiančius pensininkus. Raukime lauk iš savos asmenybės tą sunkiausią nuodėmę: nekenčimą darbo ir dirbančiųjų.

Taip žmoniškai besielgdami, mes apsaugosime savas širdis nuo per ankstyvo sunykimo. Vien liguistas paveldėjimas ne-
daug mums pakenks, jei mes tvarkysimės kaip reikiant su visais kitais širdies silpnintojais. Kai kraujospūdis yra normos ribose, kai svoris nėra per daug didelis, kai riebalai ir cukrus kraujyje yra asti reikiamo kiekio, tai rūkymas ir girtavimas yra tamstai svetimas, gali drąsiai užmiršti apie savo šeimos palinkimą sklerozei tol, kol viršimčius niekadarius esi reikiama pažabojęs. Nėra jokio pagrindo nusiminimui, kada didelė dalimi pats žmogus yra kalvis savo likimo.

Išvada. Gana mums gydytojai nepasitikėti. Gana mums olelėmis savos sveikatos palai-
kymo. Gana mums visus saviš-
iaus vien ALLJOŠIUMI gydyti. Tikrai užteks mums po visus pa-
campius ieškoti "stebuklingos" gyduolės. Tokios nėra, nebuvo ir nebus. Stebuklingas yra tik pats žmogus. Tik mes visi ne-
ugadinkime tos stebuklingos mogaus kūno, proto ir asme-
nybės (nusiteikimų) tvarkos, ir nes būsim patys laimingiausi smenys ant žemės. Mes visi urime keisti savo nesveiką gyvenimo vagą sveikesn. Nėra kitos išeities, jos neieškokime ir jokiai piliulei bei žolelei ar in-
jekcijai nepaveskime VISOS veiklos.

Šalia pagrindinio darbo — šalia susitvarkymo visuose apsiel-
imuose, mes, kol tapsime sau žmonėmis, galime naudoti ir žo-
les. Tik joki būdu ne jas vienas.

Štai, ligoninėn atsigula žmo-
gus, viduriu besiskundžias. Iš-
jiriamas žmogus ir pasakoma
jam, kad jo stemplė, skrandis ir
dvylikpirštė žarna yra beveik
sveikos, tik nežymiai suerzintos
(mild duodenitis and gastritis).
Reikia tik keisti gyvenimo vagą
sveikesne, o ne vien tablete pa-
sitikėti. Užklausk toki asmenį,
surandama, kad jis valgo ašt-
rius dalykus. Atsisakyk nuo piz-
zų, nuo kavos, jis gali atsikra-
tyti turimų negerumų. Kad ir
imty toks vaistas (sakysim, Mē-
lanta II-plus), nieko jam nepa-
dėtų, jei jis toliau savo skrandį
laudintų pizzomis ir kitais aš-
tais (sakysim, meksikoniškais)

GENEŽĖ

Žemės planeta apskrita,
Ji tik papildanti visatą.
Joje ir mūs narsī tauta
Gyvena daugel metų...

Ir bėgo metai tekini,
Ir amžiai slinko rūstūs.
Prabočiai, laisvės vedini,
Dėl ateities negusta.

Jie pražygiavo tolimas,
Per tyrus ir per kalnus.
O Dievas sotino minias
Tyra dvasia — be manos.

Kur Indija, kur Baltija;
Atsiveria bekrasčiai plotai...
Ir taip užgimsta Aistija
Ir Baltai čia valdovai.

Nuo Elbės — netoli Maskvos;
Jie Baltijos pamilsta jūrą!
Čia gimsta vardas Lietuvos!
Čia jie valstybę savo kuria!

Daug kunigaikščių buvo joj,
Visi valdovai narsūs.
Tik Gediminas nuostabioj
Šaly įkūrė miestą garsų.

Ir pavadino Vilnium jį;
Santakoj Neries - sraunios Vilnelės.
Ir pats gyveno toj pily,
Joje garbingai viešpatavo.

Ir nuo tada — jau visada,
Girdėjo jo didingą garsą.
Kardu pakrikštyta tauta,
Visiems įrodė savo narsą.

Lietuvos priešai kitados,
Drebėjo vien išgirdę vardą.
Ir taip nuo Juodmario iki Baltijos
Jai niekas neužkėlė vartų!

Valdovai Lietuvos šalies,
Juodojė jūroj žirgus girdė.
Dabar, lyg sapnas praeities,
Man širdį liūdesiu pripildė.

Toliau kalbės istorija,
Kas buvo ir kas bus:
Apie žyčius, žinyčius, romuvą;
Ir šių dienų laikus!...

A. P.

BRIGHTON PARKE BŪS

- Lietuviško maisto 6 restoranuose
- Trys orkestrai
- Barai

Brighton Parko lietuviai kviečia visus lietuvius praleisti BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ DIENĄ su mumis...

šeštadienį, liepos 2 d., nuo vidurdienio iki 11 val. vakaro, 4300-4500 S. Western Avenue viduryje, pievoje tarp medžių ir krūmų.

DALYVAUS MENININKAI

- Dailininkai
- Bus namų darbai.

Švento Kryžiaus ligoninė tikrins kraujo spaudimą ir bus sveikatos programa.

Bus Cook apskrities teisinis automobilis (advokata, atsakinės į klausimus).

BUS ĮDOMI PROGRAMA VAIKAMS

Chicago Viešojo Knygyno lėlių teatras (Puppets) ir juokdariai.

- Klounai
- Balionai
- Sprogstančios pupos

Chicago Policija parodys kandančius šunis.

- Raitoji policija
- Arešto automobiliai.

Chicago gaisrininkai parodys kaip veikia vamzdžiai ir vandens purkštimas, kaip teikiama pirmoji pagalba žmonėms.

Cook apskrities šerifo policijos patarnavimams teiki inasina ir programos jaunimui.

WESTERN BULVARAS (4300-4500) dvi dienas bus užlarytas judėjimui (Ten bus galima pastatyti automobilius). Netis galima pastatyti automobilių Western Avenue (4300-4700 S.)

LIETUVIŲ DIENAI RENGTI KOMITETAS

Vitalis Ušara, pirmininkas

PASSBOOK SAVINGS...

See us for HOME financing AT OUR LOW RATES

ESIC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CENNAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kozmowski, Pres. Tel.: 867-7747

MON: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thurs. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

see us for HOME financing AT OUR LOW RATES

ESIC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CENNAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kozmowski, Pres. Tel.: 867-7747

MON: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thurs. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

VASARIO 16 GIMNAZIJOJ

Vasario 16 gimnazijai ne tik kos ir lietuviškos sąžinės formavimosi šventė, bet ir vardadienis. Vasario 16 ir kiti mišiai ankstyvesniais metais, taip ir šiemet tą dieną mokykla šventė. Šventiškai apsiėmę ir nusiteikę mokiniai ir jų auklėtojai po pusryčių parke prieš pilį pakėlė mūsų trispalvę, giedodami tautos himną, ir tuoj nužygavo į Huettelfeldo katal. bažnytelę. Čia bendras pamaldas laikė mokyklos kapelionai: evang. kun. Fr. Skėrys ir katal. kun. J. Dėdinas. Prie altoriaus išsirikia, vo seniai viešai besirodę ateitininkų skautų vėliavos, kiekvienas su šėšiu moksleivių palyda.

Melstis pradėta giesme Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė. Kun. Fr. Skėrys savo pamoksle pabrėžė, kad mūsų tauta savo nelaisvės dienomis reikalinga ne tik pasaulio galiūnų, bet ir daugias pagalboms. Sv. mišias aukojęs kun. J. Dėdinas kalbėjo apie Vasario 16 Akto signatarus. Jų buvo 20 ir visi jau amžinybėje. Bet Lietuvai ir šiandien signatarų netrūksta. Kunigai Svarinskas, Černiauskas ir kiti kovotojai už mūsų tautos teises bei jos moralinį atsinaujinimą yra šių dienų signatarai, savo krauju ir kančia pasirašę už Lietuvos laisvę. Kvietė mokinius sekti 1918 Vasario 16 Akto ir nūdienių signatarų pėdomis.

Pilies salėje programą pradėjo gimnazijos direktorius Andrius Smitas, pastebėdamas, kad prieš 70 metų apie Lietuvą pasaulis nieko nežinojo. Jei kuris viešas kalbėtojas būtų pareiklavęs mūsų tautai laisvės, klausytojai būtų suabejoję jo sveikumu protu. Šiandien tam reikalavimui daugumas pritarja. Ir mūsų gimnazija, pavadinta Vasario 16 vardu, vien savo buvimu visiems skelbia, kad Lietuva gyva ir siekia laisvės.

Paskaitininkas kun. Fr. Skėrys aiškino Lietuvos nepriklausomybės sukakčių minėjimo prasmę. Ką reiškia šventą dieną prasmingai švęsti žino visi tikintieji. Religinės šventės savo nariams nustato Bažnyčia, tautines — valstybių parlamentai. Mes neturime savo parlamento nei vyriausybės, leidžiančios visiems lietuviams privalomus įstatymus. Mums, ypač gyvenantiems svetur, lietuviškus statymus padiktuoja tautinė sąžinė. Šios gimnazijos pagrindinis tikslas ir kilniausias uždavinys yra jaunuolių krikščioniš-

— *Kazimiro mugė* kovo 20 pilies salėje suruošė skautų Aušros tuntas, vadovaujamas mergaičių bendrabučio vedėjos Jūratės Lemkienės. Svečiai buvo vaišinami kava su pačių skautų keptais pyragais bei sausainiais. Visi loterijos bilietai be nemokant buvo išpirkti. Atskirai buvo parduodami skautų pagaminti rankdarbiai ir margučiai. Pelnas bus panaudotas tauto reikalams.

— *Kuratorijos narių susirinkimas* įvyko kovo 12 Vasario 16 gimnazijos skaitikloje. Dalyvavo Mečislovas Buivys, Vingaudas J. Damijonaitis, kun. Bronius Liubinas, Antanas Kairys, dr. Jonas Norkaitis, Juozas Sabas, kun. Fr. Skėrys, Andrius Šmitas ir Jonas Valiūnas. Vietoj sunkiai susirgusio Kuratorijos pirmininko tėv. Alfonso Bernatono posėdį atidarė valdybos vicepirmininkas A. Smitas. Susirinkimo pirmininku išrinktas J. Sabas, sekretorium — M. Buivys.

Savo pranešime direktorius A. Smitas pasidžiaugė padidėjusiu mokinių skaičiumi — jų dabar 69. Šiais mokslo metais yra 10 abiturientų. Tai didžiausias skai-

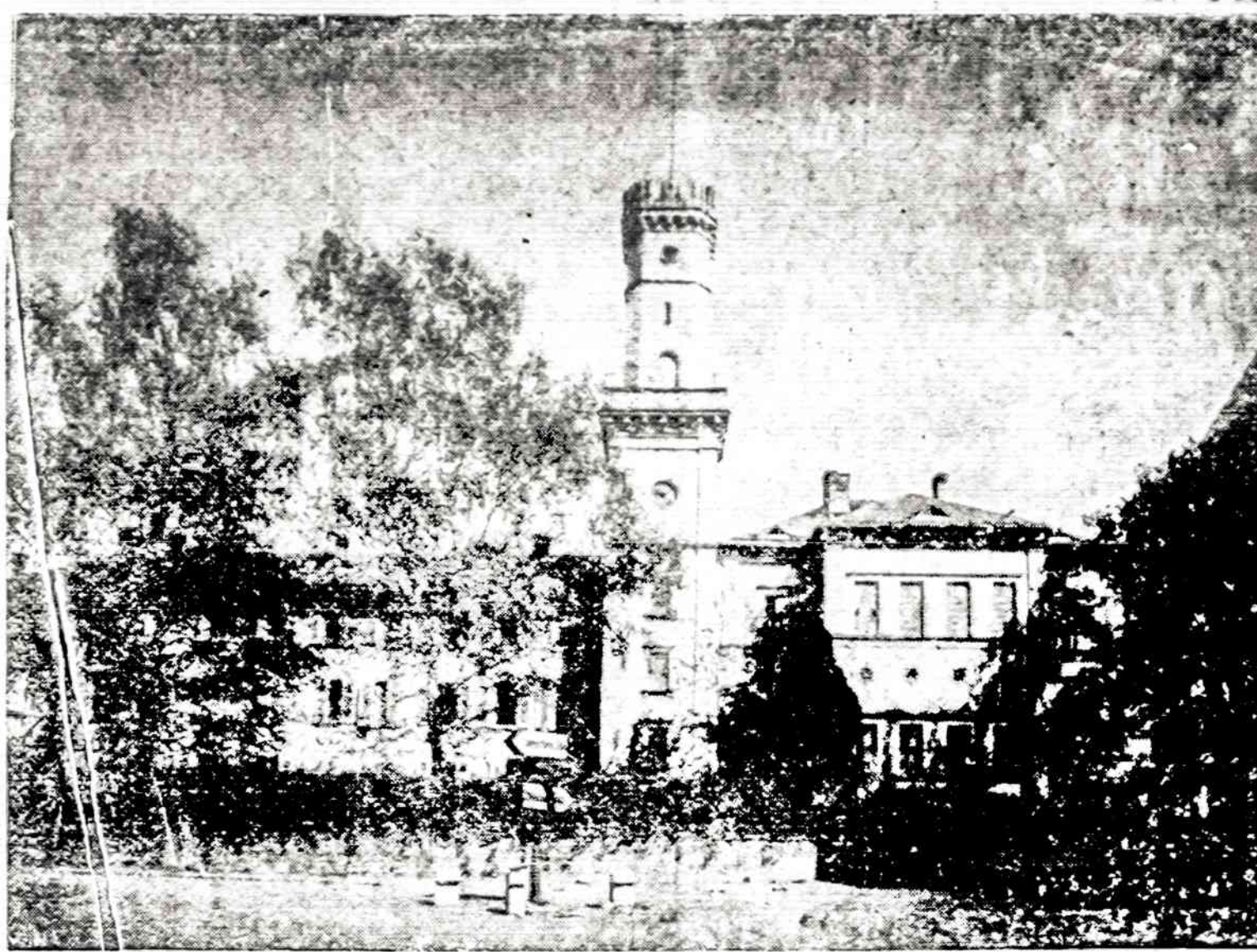
— *Sv. Kazimieras*, lietuviško jaunimo globėjas, paminėtas kapelionu kun. J. Dėdino laikymo pamaldomis. Per pamokslą kun. Dėdinas nušvietė jauną šventojo kilmę, gyvenimo kelią ir šventumo apraškas. Buvo giedamos šv. Kazimiero sukurtos giesmės. Minėjimas įvyko kovo 4 katal. bažnytelėje.

— *Sv. Kazimieras*, lietuviško jaunimo globėjas, paminėtas kapelionu kun. J. Dėdino laikymo pamaldomis. Per pamokslą kun. Dėdinas nušvietė jauną šventojo kilmę, gyvenimo kelią ir šventumo apraškas. Buvo giedamos šv. Kazimiero sukurtos giesmės. Minėjimas įvyko kovo 4 katal. bažnytelėje.

— *Sv. Kazimieras*, lietuviško jaunimo globėjas, paminėtas kapelionu kun. J. Dėdino laikymo pamaldomis. Per pamokslą kun. Dėdinas nušvietė jauną šventojo kilmę, gyvenimo kelią ir šventumo apraškas. Buvo giedamos šv. Kazimiero sukurtos giesmės. Minėjimas įvyko kovo 4 katal. bažnytelėje.

— *Sv. Kazimieras*, lietuviško jaunimo globėjas, paminėtas kapelionu kun. J. Dėdino laikymo pamaldomis. Per pamokslą kun. Dėdinas nušvietė jauną šventojo kilmę, gyvenimo kelią ir šventumo apraškas. Buvo giedamos šv. Kazimiero sukurtos giesmės. Minėjimas įvyko kovo 4 katal. bažnytelėje.

— *Sv. Kazimieras*, lietuviško jaunimo globėjas, paminėtas kapelionu kun. J. Dėdino laikymo pamaldomis. Per pamokslą kun. Dėdinas nušvietė jauną šventojo kilmę, gyvenimo kelią ir šventumo apraškas. Buvo giedamos šv. Kazimiero sukurtos giesmės. Minėjimas įvyko kovo 4 katal. bažnytelėje.

LIETUVIŲ VASARIO 16 GIMNAZIJA, VOKIETIJOJE

čius gimnazijos istorijoje. Mokslas einamas pagal Baden-Wuertembergo mokyklų programą. Atrodo, kad dar šiais metais gimnazija priskirta Hesseniui. Tuomet šiek tiek pasikeis mokslo programa, bet gimnazijos mokslo lygis ir abituris vertė nenukentės.

Šiais mokslo metais mokytojai daug prisidėjo prie mokinių užimimo laisvalaikio: rodomi filmai, organizuojamos išvykos į kinus bei teatrus ir į apylinkes, buvo surengti daugiavėkiai, rikiškioji skaitymo ir stalo teniso varžybos. Veikia tautinių šokių grupė, skautai, ateitininkai, įsteigtas meno mėgėjų ratelis. Mokiniai naudojami dirbtuve ir foto laboratorijoje. Neseniai iš Lietuvos atvykęs žymus muzikas Arvydas Paltinas šiuo metu organizuoja orkestrėlį ir chorą. Nuo ateinančių metų A. Paltinas dės gimnazijoje muzikos mokytoju ir taip pat mokslo grotingumą instrumentais vaikams. Tam reikalui reikės įsigyti įvairių muzikos instrumentų, kurie reikalingi ir orkestrėliui. Tačiau tie dalykai labai brangūs. Reikės maždaug 10,000 DM, kad būtų galima visus reikiamus nupirkti. Gerą pradžią padarė Salzgitterio lietuvis Horstas Kremsier, padovanojęs gimnazijai geras būgnus.

Kuratorijos išdėdinkas Jonas K. Valiūnas pranešė, jog gimnazija praėjusiais metais vertėsi neblogai. Išlaidų mokykla turėjo 796,317.04 DM, bendrabu-

ti — 378,718.36 DM. Gale metų liko 13,800 DM skolų. Iš viso 1982 aukų buvo surinkta 124,115.30 DM, kurių 115,441.01 DM panaudoti gimnazijai ir bendrabučiui išlaikyti, 5,940 DM stipendijoms, 2,174.29 DM Kalėdų eglutėi ir 560 DM mokinių laisvalaikio reikalams (tėvų suaukoti). Iš Vokietijos lietuvių gauta aukų 50,430 DM, įskaitant ir pačių gimnazijos mokytojų ir tarnautojų suaukotas 14,200 DM, iš JAV-bių — 48,046.52 DM, kurių virš pusė per BALFą iš Kanados — 21,501.94 DM, iš Australijos — 3,675.74 DM, iš Anglijos — 461.10 DM. Tuo būdu pirmą kartą JAV-bių lietuvių pralenkė Vokietijos lietuvių.

Iš klausyti kontrolieriai dr. J. Norkaitis ir kun. Fr. Skėrys, kurie siūlė 1982 apyskaitą ir balsą tvirtinti, ką susirinkimas ir padarė. Po to dar ilgai buvo diskutuojami įvairūs mokslo ir auklėjimo klausimai.

— *Dailės būrelis* įsikūrė desimtosios klasės mokinių iniciatyva ir pasivadino M. K. Čiurlionio vardu. Seniūnu išsirinko Arvydą Herbštą, jo pavaduotoja — Irma Mirbachaitė. Būrelis stengsis: apjungti tuos mokinius, kurie domisi dailės bei menu ir turi tam gabumų; puseleiti lietuviškąją ir visuotinę dailę bei jos apraškas; piešti ir ruošti dailės parodėles, paskaitėles, vakarus; ruošti išvykas į artimiausias dailės parodas, muziejus, teatrus, koncertus, filmus. Būrelio globėjas — dailės mokyto-

A. Krivickas. Kovo 13 įvyko pirmas būrelio susirinkimas. Atsilankė apie 20 narių ir svečių. Pradėjo seniūnas A. Herbštas. Iš klausytas M. K. Čiurlionio muzikos įrašas "Kvartetas" iš magnetofono juostelės. Globėjas mokyto A. Krivickas, pasidžiaugęs būrelio įsisteigimu ir gražia darbo pradžia, pranešė, kad ji globoti suteiko dar du dailininkai — Jūratė Lemkienė ir mokyto Edmundas Kaciucevičius. Kalbėtojas supažindino su pr. m. gruodžio mėn. Lietuvoje mirusia dail. M. K. Čiurlionio seserimi Valerija Karužiene — Čiurlionyte. Ji pagerbta atsistojimu. Aptarti būrelio uždaviniai.

Š. m. balandžio ir rugsėjo mėn. sukanka M. K. Čiurlionio mirties ir gimimo sukaktys. Numatytas filmo anglų kalba apie Čiurlionį rodytas ir kt. Po susirinkimo dail. Krivickas visus pavašino kava ir savo žmonos Irenos keptais labai skaniais pyragais.

* * *

DAIL. KRIVICKO KŪRINIAI PARYŽIJE Š. m. kovo mėn. Paryžiuje, Musee national d'art moderne centre G. Pompidou savo kūrinių dokumentacijos skyrių vėl papildė A. Krivicko piešiniais iš 1970 m. ir keleta foto nuotraukomis.

(Vak. Vokiečių biuletenis)

— Italas plaukikas iš Korsikos nuplukė į Elbos salą. Nuotolis — 42 jūrinės mylios.

RUSIJOS STACIATIKIAI GAUNA VALDŽIOS PASITIKĖJIMĄ

Tass agentūra pranešė, kad Maskvos seniausias vienuolynas Danilovskij, kuris po revoliucijos buvo uždarytas, dabar bus grąžintas rusų stačiatikių bažnyčiai. Prie vienuolyno bus pastatytas naujas bažnyčios administracinis pastatas.

Danilovskij vienuolynas buvo pastatytas 1272 metais, bet nuo 1917 m. buvo uždarytas.

Vienuolyno grąžinimas bažnyčios administracijai rodo Sovietų valdžios nusistatymo stačiatikių bažnyčios atžvilgiu keitimąsi geron pusėn. Manoma, kad tas vyksta dėl to, kad Rusijos stačiatikių bažnyčios viršūnės aktyviai remia Sovietų užsienio politiką, ypač santykiuose su kitų tikybų dvasininkais propaguojant branduolinių nusiginklavimą.

priklausomą valstybę. Afganistaniečių Bendruomenė Amerikoje labai vertina lietuvių paramą afganistaniečių kovoje prieš sovietinį dominavimą". (Ela)

GAVO TARPTAUTINĘ STIPENDIJĄ

Tarptautinis švietimo institutas (Institute of International Education), kurios centras yra New York'e, paskyrė 1983-84 m. stipendiją Irenai B. Katelytei studijoms užsienyje.

Baigusi istorijos studijas Northwestern universitete, ir gavusi magistro laipsnį, Irena Katelytė dabar ketina gilinti savo studijas Venecijos universitete, Italijoje.

Irena Katelytė, šalia lietuvių kalbos, moka lotynų, prancūzų, vokiečių ir italų kalbas. Be to, yra puikl pianistė. Universitete ji priklausė lietuvių studentų klubui.

REZISORIUS J. JURAŠAS JAPONIJOJE

Režisoriaus Jonas Jurašas, iš JAV, yra pakviestas pastatyti A. Čechovo "Trys seserys" Tokijo teatre, Japonijoje. Jį pakvietė žinomas Tadaši Suzuki teatras, kuris yra pasižymėjęs moderniais klasikais pastatytais. Jurašo pastatymo premjera numatoma spalio mėnesį.

— Jei Sirijos prezidentas nepriims Arafato, jis išvažiuos į Alžiriją, kad jo nesuimtų.

— Amerikos karo laivai patuliuoja rytų Viduržemio jūros vandenį.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIŠ MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukšto mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudęs sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės ir SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• **LITERATURA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1864 m. metraščių. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinsas Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos J. Ranko, dr. Kazio Grimaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mellaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnakūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• **DAIŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojančioms, gerintis autorės puiklū stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• **VIEŅISO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūko aprašas J. Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo brodučių aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• **LIETUVISKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamalauskomai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimų ir jų vertinimai ir vokiečių kalba. Lašel nandringoje 333 pusl. knygoje yra Rytprūsių temelapis. Kaina \$4.

• **KĄ LAUMBS LAMA**, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pl. maišiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

• **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik A. Jurgio Jasinskio knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• **KATYRINĖS NOVELĖS**, M. Loečenko kūryba, J. Valažka vertimas, 304 pusl. knygoje yra 40 samojingų novelių. Kaina \$1.

Knygos gaunamos Naujienos, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60641. Užsakant patik, pridėd kalbų praeitį ir būdą.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RŪPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniai nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniai nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKSYS, 50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAETIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunlumi ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslūs vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kietų viršelių. Paltas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60641

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980	metams	\$40.00
Subscription Rates:	pusei metų	\$22.00
	trims mėnesiams	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusei metų	\$24.00
	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$5.00
25 cents per copy	Užsienio:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusei metų	\$26.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:		
metams	\$45.00	
pusei metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$15.00	
vienam mėnesiui	\$5.00	
Kitose JAV vietose:		

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kamantas planuoja įsakinėti

Vytautas Kamantas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, gavęs prezidento Ronald Reagano, Lietuvos atstovo Stasio A. Bačkio ir kardinolo Juozo Bernardino sveikinimus dr. Antano Razmos ir Broniaus Juodelio organizuojamoms Pasaulio Lietuvių Dienoms, skelbia, kad iki šio meto jo vadovaujama Pasaulio Lietuvių Bendruomenė einanti vienybėje su kovojančia lietuvių tauta.

Kamantas nepasako, kokių būdų jis užmezgė tuos ryšius su kovojančia lietuvių tauta ir ne vienu žodžiu nepaminėjo, kokius įgaliojimus jis turi. Ar tie ryšiai eina per Amerikos kelioms dienoms atvažiuojančius įvairaus plauko Vilniaus ir Maskvos žurnalistus, ar jie eina per gimbutienės bei aiseikas, ar jie užmezgami per atsitiktinai Kaune ar Vilniuje sutiktus studentus.

Gali pasitaikyti, kad atvažiuosiuji tarpe, išskyrus, žinoma, Honaną Zimaną, yra ir tokių "žurnalistų", kurie nori painformuoti apie laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių nuotaikas ir pasizadanti pranešti kitiems savo pažįstamiems, bet tai yra labai rizikingas dalykas. Jie gali būti priversti greičiau pasakyti Petro Griškevičiaus bendradarbiams, negu norintiems organizuoti kovą prieš okupantą.

Reikia neužmiršti, kad kiekvienas lietuvis, turėjęs progos pasikabėti su Amerikoje sutiktais lietuviais ar pakalbėjęs su Vilniū nuvažiuosiais žmonėmis, turi atpasakoti kiekvieną mintį, kurią pasidalino su parvažiuosiais. Vargas tam, kuris pasako neteisybę ir nepajėgia siūlo galo paslėpti. Nėra kitos pasaulio valstybės, kuri turėtų tokį didelį tirdytojų skaičių, kokį turi Sovietų Sąjunga. Apklausišėjimus pradėjo Petras Didysis, jų nebaigė Andropovas.

Kamantas mano, kad jis yra apdairesnis, negu Andropovas. Pastarasis turi šnipus kiekvienoje valstybėje. Amerikoje jų turi daugiau negu bet kurioje kitoje valstybėje. Jis žino kiekvieną, kuris gali drįsti pakelti ranką

prieš Sovietų Sąjungą. Lietuvoj Andropovas informuotas apie kiekvieną nuvažiuosį sportininką ir apie jo susitikimus su kiekvienu lietuviu. Kamantas nežino, kas Anglijoj lietuvių tarpe darosi, kaip jis gali žinoti, kuris kovoja prieš okupantą? Andropovas tokio dalyko neieš. Jeigu jis leis kuriam lietuviui palaikyti ryšius su atvažiuosiais, tai Andropovas bus pirmas, kuris tas žinias gaus.

Kamantas, atlikęs pagrindinius ryšius per Pasaulio Lietuvių Dienas, ir Dienų reikalą palikęs dr. Kazio Ambrozaičio priežiūrai, kreipiasi į Pasaulio Lietuvių Seimą, kuriam iš anksto turi paruošęs svarbias instrukcijas. Iki šio meto Amerikos Lietuvių vardu kalbėjo Amerikos Lietuvių Taryba. Ją sudaro visos didžiosios Amerikos lietuvių organizacijos, kurios siekia laisvos, nepriklausomos ir demokratinės Lietuvos. Visi Amerikos lietuviai, išskyrus Maskvai tarnaujančius komunistus, buvo ALTO atstovaujami.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, įvairių didesnių politinių partijų įsteigtas nepriklausomoj Lietuvoj, rusams antrą kartą artėjant prie Pabaltijo, išsikėlė į Vokietiją ir kalbėjo lietuvių vardu. Pačioje Vokietijoje niekas neprotestavo, kad VLIKas būtų kalbėjęs užsienin patekusių lietuvių vardu.

VLIKas rūpinosi politiniais rusų okupuotos Lietuvos reikalais. Jis palaikė ryšius su Amerikos Lietuvių Taryba. VLIKas neturėjo jėgų rūpintis auklėjimo ir kultūros reikalais. VLIKas įsteigė Lietuvių Bendruomenę, kuriai paruošė čarterį. Dvidešimt penkis metus Bendruomenė rūpinosi jaunimo auklėjimo ir kultūros reikalais, bet 26-tais metais Kamantas tiek išaugo, kad jis panorė, prisilaikydamas Chartos, įsakinėti VLIKui, ką jis turi daryti. Višta padėjo kiaušini, o dabar tas kiaušinis pradėjo vištą mokyti.

VLIKas Bendruomenę įsteigė, VLIKas turi teisę ją ir uždaryti. VLIKas seniai tą turėjo padaryti. VLIKas to nepadarė, tai dabar Kamantas rengiasi VLIKą uždaryti. Kamantas neturi teisės tokio darbo imtis, bet savo žodyje į Pasaulio Lietuvių Seimą jis šitaip rašo:

"Pagal Lietuvių Chartos pirmąjį straipsnį, pasaulyje pasklidę lietuviai sudaro vieną Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

Vyriausias Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovas, veiklus planotojas, krypčių nustatintojas, yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas, kurio atstovai ne tik gali, bet ir turi kalbėti visos lietuvių išeivijos vardu". (P.L. Dienos, 47 psl.).

Truputį toliau, tame pačiame puslapyje ir skiltyje, Kamantas rašo:

"VI-sis PLB seimas turėtų dar kartą pakartoti, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenė yra pagrindinė jungtis, kuri ne tik rūpinasi, bet ir derina pasaulio lietuvių politiką, švietimo, tautinės kultūros, socialinę, šalinę, ekonominę, jaunimo ir kitokią lietuvišką veiklą".

Jeigu ALTas, VLIKas ir BALFas būtų be galvos, tai galėtų sukurti leisti Kamantui, kol jis tesėdi Lemonte, įsakinėti VLIKui, ALTui, BALFui ir kitokioms organizacijoms. Bet jeigu Songaila pakeičia Kamantą ir Pasaulio LB perkeliama į Toronto, tai visos paminėtos lietuviškos organizacijos turėtų užsidaryti.

Apetitas valdyti pas Kamantą labai didelis, bet jis neapžios. O jeigu neapžiotų, tai ir neatkastų.

Lietuviškos organizacijos turėtų protestuoti prieš

Nilzės vaizdas iš Panemunės žiūrint

Kremlius leido statybininkams streikuoti

valdomuose kraštuose.

Antanas Marmas

JAV savo ambasadai Maskvoje stato naują pastatą. Prieš pradėdami vidaus įrengimus, atvyko JAV specialistai laserio spinduliais patikrinti, ar kartais nėra kokių trūkumų ir slaptų aparatų įrengimų. Šiam patikrinimui pasipriešino ir sustreikavo statybos darbininkai, būk tie spinduliai kenkia darbininkų sveikatai. Bet jau birželio 8 d. darbininkai sugrįžo į darbą. Ar tai nėra juokdarys darbas? Andropovas galvoja, kad jis vienas gudrus, o visi kiti Vakaruose yra kvaili. Jis pasisavino dar iš caro laikų patarę: Prailgo kak dišlo, kunda pavornyel, tam višlo. Lietuviškai būtų: "Istatymas kaip dizelis — kur pasukai, ten nuvažiuai". Rusai išleidžia įstatymus kitiems mulkinti. Bet patys tų įstatymų nevykdo.

Prie JAV ambasados statybos, pagal Andropovo įsakymą, darbininkai suvaikdino streikų laisvės vaidmenį, tikslu parodyti JAV, kad ir Rusijoje darbininkai turi laisvę ir teises streikuoti. Ne KGB, ne policija nekėlė triukšmo ir darbininkų neareštavo. Net ir gaisrininkai nepasirodė savo vandens švirkščiais, nesvaidė asarinių dujų bombomis. Viskas praėjo tvarkingiau negu

Tik kažin, ar Andropovas galėtų nurodyti daugiau tokių tvarkingų streikų, kur nebūt naudojama policijos jėga. Bet ką čia toliau kalbėti, kai visi žinome, jog iš viso Rusijoje darbininkams neleidžiama streikuoti.

Ką rusai darė, kai Lenkijos darbininkai pradėjo streikuoti? Rusų kariuomenė su tankais lankė pasieniu ir grasino, kad okupuos visą Lenkiją. Tuomet Jaruzelskiui buvo įsakyta įvesti karo stovį. Tai prieš ką tas karo stovis buvo įvestas? Kadangi jo kariai valstybė Lenkijai negrasino, tai reiškia, jog karo stovis buvo paskelbtas prieš krašto gyventojus. Tad štai kokią laisvę turi darbininkai rusų komunistų

— Išeinantys į atsargą kariuomenės štabo viršininkas gen. E. Meyer pareiškė, kad JAV turės vėl peržiūrėti savo politiką. Salvadore ir, jei ateinantieji rinkimai baigsis nauja netvarka, reikėtų esant, pasiūlyti savo kariuomenės dalinius. Tačiau, jo nuomone, ne kariuomenės veiksmuose, bet ekonominiuose ir politiniuose faktoriuose glūdi dabartinių problemų išsprendimas.

— 67 metų Sir Harold Wilson, buvęs D. Britanijos premjeras ir Darbo partijos lyderis, išėjo į pensiją. Jis išbuvo 38 metus parlamente, laimėjo 4 iš 5 parlamento rinkimų.

— Saudi Arabija pakartojė perspėjimą visiems karalijoje gyvenantiems nemusulmonams, kad jie viešumoje prisilaikytų Ramadano mėnesio pasninko. Nusizeigusieji bus deportuojami.

— Popiežius paprašė Argentinos vyriausybę suteikti pilnus duomenis apie 30 tūkst. žmonių dingimą.

— Indijos gyventojai nori vakarietiško prekių, kurios yra geresnės ir pigesnės negu atvežtos iš Sov. Sąjungos.

tokį vaikishą reikalavimą. O jeigu atsirastų begalvių, kurie pritartų, tai būtų nepakeliamas smūgis.

V. P. ULUNTAITIS

ILGAMETES LIETUVIŲ NEGEROVĖS

(Tęsinys)

Apie tai ir prof. Max Niedermann'as irgi atsiliepia neigiamai:

"Šalkauskis — aprioristas. Jo metodas man atrodo per daug schematiškas, problemos svarstymas tuo atitrūksta nuo gyvenimo tikrovės".

Anais nepriklausomybės laikais tuo klausimu nekaip atsiliepė ir teoretikas Juozas Gobis, Antanas Maceina, poetas Jonas Aistis, kan. Mykolas Vaitkus ir kiti. Dėl jų pasisakymų buvo tylima, bet kai sociologas ir agronomas prof. Jonas Pr. Aleksa 1933 m. Kaune pasirodžiusiam leidinyje "Lietuviškųjų gyvenimo kelių beječiant" paskelbė St. Šalkauskio tezės absurdiškumą, tai tuometiniams klerikalams prof. Alekso kritika labai nepatiko. Jie ne tik iškoneveikė Alekso įrodinėjimus, bet ir jį patį. Tuo tarpu, teisybė remiantis, profesoriaus Alekso leidinyje yra ginama lietuvių tautos garbė, kurią taip negarbingai pažėnino tuomet Fribourgo universiteto, Šveicarijoje, buvęs studijozas St. Šalkauskis. Alekso veikalo įrodoma, kad lietuviams visiškai nereikalinga svetimuosius pamėgdžioti, iš senų senovės turint savo garą, aulį ir moraliskai stiprią kultūrą.

Šalkauskiui tai puolė prof. Alekso, neatsi-

žvelgiant, kad jau 1924 m. Juozas Gobis knygoje "Psichinė energija ir gyvenimas" kritikavo Šalkauskio paskelbtą "tezę". Bet klerikalai tuomet tylėjo. Jie kritišką piliulę prarijo negirdomis. Matyti, juos apamino Gobio pažiūra:

"Aš minėtoje knygoje ("Sur les Confins de deux Mondes") įžiūrėjau, kad Šalkauskis savo tautos sielos nepažįsta".

Nežiūrint, kaip klerikalai anais laikais menkino Aleksą, begindami ir teisindami Šalkauskį, tiesiog aukštyn kojomis apversdami tezes, Alekso įrodymai dar ir šiandienai jiems dygliais užkliūva. Pavyzdžiui, 1939 metų "Židinio" 643 psl. Ant. Maceina neigė paskelbtą Šalkauskio mintį, kad tautos istorijoje gali pasireikšti du elementai — rytietiškas ir vakarietiškas, ir kad tai reikia pasisavinti ugdant savąją kultūrą:

"Mūsų tautinė individualybė yra vieninga ir lietuviška. Jeigu iš jos ir gali išaugti sintetinė kultūra, tai šios sintezės prasmė jau bus visiškai kitokia negu slavų ar germanų kultūrų derinimas".

Betgi, Juozas Brazaitis (Ambrasėvičius) — N. E. Sūduvis, ateitininkas ir Lietuvos Fondo Bičiulių organizacijos narys, ieškodamas duomenų pateisinti Šalkauskį ir nuneigti diskriminuojančią lietuvių tautą tezę, pasinaudoja 1939 metais Maceinos paskelbtomis mintimis; būk tai, tremtyje būdamas, Maceina jų atsisakęs:

"Maceina, kuris Lietuvoje kritikavo Šalkauskio idėją, tik po 39 metų pripažino, kad

Šalkauskio intuicija, jogei lietuvių tauta pasaukta būti susitikimo erdvė tarp Rytų ir Vakarų, yra teisinga. Net ir tremtyje šis uždavinys nenyksta". (I Laisvę, 1959 m., 15-16 nr.).

O Ateitininkų Federacijos kurį laiką buvęs vadovas dr. Juozas Girnius prof. Alekso minėtą veiklą laiko chaotiškiausią mišrainę:

"Apie antrą kritiką, parašytą buvusio žemės ūkio ministro Jono Alekso, mus informuoja taip pat iš Amerikos dr. J. Girnius šiais žodžiais: Nebuvau iki šiol skaitęs chaotiškesnio veikalo kaip 1933 m. išėjusi J. Alekso knyga "Lietuvių gyvenimo kelių beješka". Toje mišrainėje buvo kritikuojama Šalkauskio Rytų ir Vakarų sintezė. Maniau, kad profesorius Šalkauskiui toji knyga nebus buvusi įmanoma ne skaityti. Nustebau, jis rado joje daug idomių dalykų". (Prof. J. Eretas, "Šalkauskis", 60 psl.).

Kyla klausimas, kas, būtent, kodėl ir dėl ko vertė St. Šalkauskį taip jau pažeminti lietuvių tautą? Atsakymas tegali būti keleriopas.

1) Lenkiškoje dvasioje užaugęs ir caro laikais miestuose begyvendamas, Šalkauskis nepažinojo ir negalėjo pažinti tikro lietuvių tautos veido ir jos tautinę kultūrą. Nuo lietuvių tautos atitrūkęs, jis jaunystėje nebendravo su Lietuvos liaudimi, šeimoje vartojo lenkų kalbą, meldėsi iš lenkiškos maldaknygės, Tėve Mūsų sukalbėti temokėjo lenkiškai. Žodžiu, norint ar nenorint, tu-

rime pripažinti, kad St. Š. jautėsi lenku esąs, panašiai kaip wendziagolska szlachta kad jaučiasi, ir todėl neabejotinai buvo Lietuvos-Lenkijos unijos šalininku. Tokiu jį išaugino, būk tai, iš didikų Goštautų kilusi jo motina.

Suprantama, kad Šalkauskiui, kilusiam iš lenkiškai neaiškos šeimos, negi negalėjo atsiliepti lenkiškumas ir jo pasauležiūra? Kaip žinia, St. Š. tėvas buvęs azijatiškai mongoliškos rasės ir apie ją jis vengęs kalbėti. O motina, pasak ją pažinojusių poniūčių, buvusi tikra varšavianka. Atseit, ji ne tik Rygos pensionatą buvo lankiusi, bet, pagal tuometinę sulenkėjusių madą, taipogi ir Varšuvos. Artimiausias Šalkauskių draugas prof. dr. J. Eretas savo veikale "Šalkauskis" to irgi neneigia:

"St. Šalkauskiui kilus iš laisvų žemaičių ūkininkų ir iš lenkiškai nuspalvintos, neaiškos kilmės didikų atžalos, negi negalėjo neatsiliepti Stasio pasauležiūrai, jo moralėi, asmenybei, jo dvasios formacijai, jo intelektualinei struktūrai".

(Dus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

KL. VILNIAI

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553
Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet.
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2888,
Residencijos telefonas: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33718
Tel. (813) 321-4208

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prilamin Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parko.

Vedėja — Aidona Deukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-3374

1972 m. rudeni rusų okup. Vilniuje lietuviai stovi eilėje,

Ukmergės miesto marga praeitis

Įkurtas prieš virš 1,000 metų

Ukmergė labai senas Lietuvos miestas, pastatytas prie šventosios upės. Šventosios upė labai srauni, vingri, tėkmė smėlėta ir nelygi. Kadangi upė teka iš gana aukštų vietų, tai teka srauniai. Ji gerokai sraunesnė už Nevėžį. Dėl to savo dugno nelygumo ir sraunumo, laivai upę netinka, nors yra gana ilga, turi 257 kilometrus ilgumo. Upės vardas rodo, kad senų senovėje ji buvo lietuviams šventa arba tekėjo pro šventas vietas.

Šventosios upės žemupyje yra Ukmergės miestas. Miestas stovi gražioje šventosios pakrantėje, kur įteka du upelai. Sakoma, kad jau prieš 1,000 metų čia buvo miestas. Labai seniai čia piliis statė lietuviai, nes juos čia užpuldinėdavo beplėšikaudami kardininkai. Ir šiandien mieste stovi aukštas piliakalnis — senovės kovų liudytojas. Per Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį Ukmergė išaugo į labai gražų miestą. Iš gražiausių pastatų pažymėtina šie: labai gražūs gimnazijos rūmai, miesto savivaldybės rūmai ir bankas. Paskutinio karo metu Ukmergė nelabai nukentėjo ir miestas liko pusėtinai sveikas.

je, kur įteka du upelai.

Sakoma, kad jau prieš 1,000 metų čia buvo miestas. Labai seniai čia piliis statė lietuviai, nes juos čia užpuldinėdavo beplėšikaudami kardininkai. Ir šiandien mieste stovi aukštas piliakalnis — senovės kovų liudytojas. Per Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį Ukmergė išaugo į labai gražų miestą. Iš gražiausių pastatų pažymėtina šie: labai gražūs gimnazijos rūmai, miesto savivaldybės rūmai ir bankas.

Paskutinio karo metu Ukmergė nelabai nukentėjo ir miestas liko pusėtinai sveikas.

radijo. "Tas turėtų būti sutarta su mūsų valdžios įstaigomis. Oficialiai mes nieko nežinome".

SUEMIMAI LATVIJOJE

Keston koledžo žiniomis, šių metų balandžio mėnesį Latvijoje buvo suimtas jaunas žmogaus teisių aktyvistas Janis Rožkalns. Jis yra kilęs iš Inešių kaimo, kur jo tėvai dirba "Kelias į komunizmą" kolchoze. Pastaruoju metu jis gyveno Rygoje, kur dirbo elektriku ir turėjo ryšį su baptistų bažnyčia.

1983 m. sausio 6 d. jo bute buvo padaryta krata, per kurią KGB konfiskavo šiek tiek literatūros. Jo žmona, būdama nėščia, iš baimės rimtai susirgo. Todėl jiedu su žmona nutarė prašyti leidimo emigruoti. Po trijų mėnesių Janis Rožkalns buvo suimtas ir apkaltintas antisovietine agitacija.

Be to, šių metų vasario 7 d. Latvijoje buvo suimta Lidijs Doronina ir teologijos studentas Gederts Melngaitis.

(E. L.)

— 8 metais kalėjimo nubaus-
tas amerikietis mokslininkas P. Webster, kuris gyvendamas D. Britanijoje savo bute pradėjo gaminti LSD narkotikais im-
pregnuotus popieriaus lapelius. Jų jis jau buvo pardavęs už 150 tūkst. svarų.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

BIELIŪNAS

LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

MEDICAL FACTS

NATIONAL OSTEOPATHIC MEDICINE WEEK
TO BE OBSERVED JUNE 1-7, 1980 BECAUSE...

DOCTORS OF OSTEOPATHY
D.O.'S, ARE THE FASTEST
GROWING HEALTH CARE
PROFESSION. A KELLOGG
FOUNDATION STUDY
PROJECTS A 71% GROWTH
FOR THE OSTEOPATHIC
PROFESSION DURING
THE 1980'S.

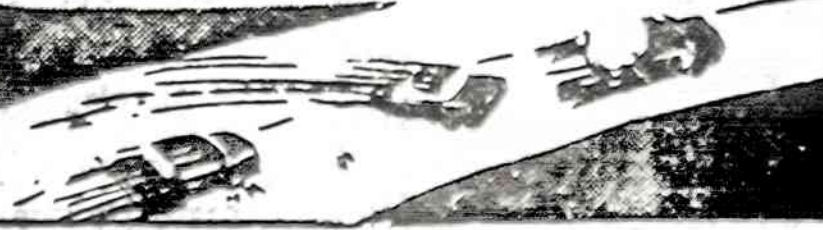
MANIPULATIVE
THERAPY PROVIDES
PATIENTS WITH
AN ADDED DIMEN-
SION OF TREAT-
MENT.

D.O.'S PRACTICE
HOLISTIC MEDICINE,
TREATING THE
WHOLE PATIENT
AND NOT JUST THE
DISEASE OR INJURY.

90 PERCENT OF
ALL D.O.'S ENGAGE
IN PRIMARY CARE
MEDICAL PRACTICES
WITH OVER 50 PER-
CENT LOCATED IN
SMALL TOWNS
AND RURAL AREAS.

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS
THAT ARE ALLOWING SAFE
FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF
THERE'S A SUDDEN STOP WHILE
YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE
MINIMUM SPEED SET IN
THE RIGHT LANE.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, Ill. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

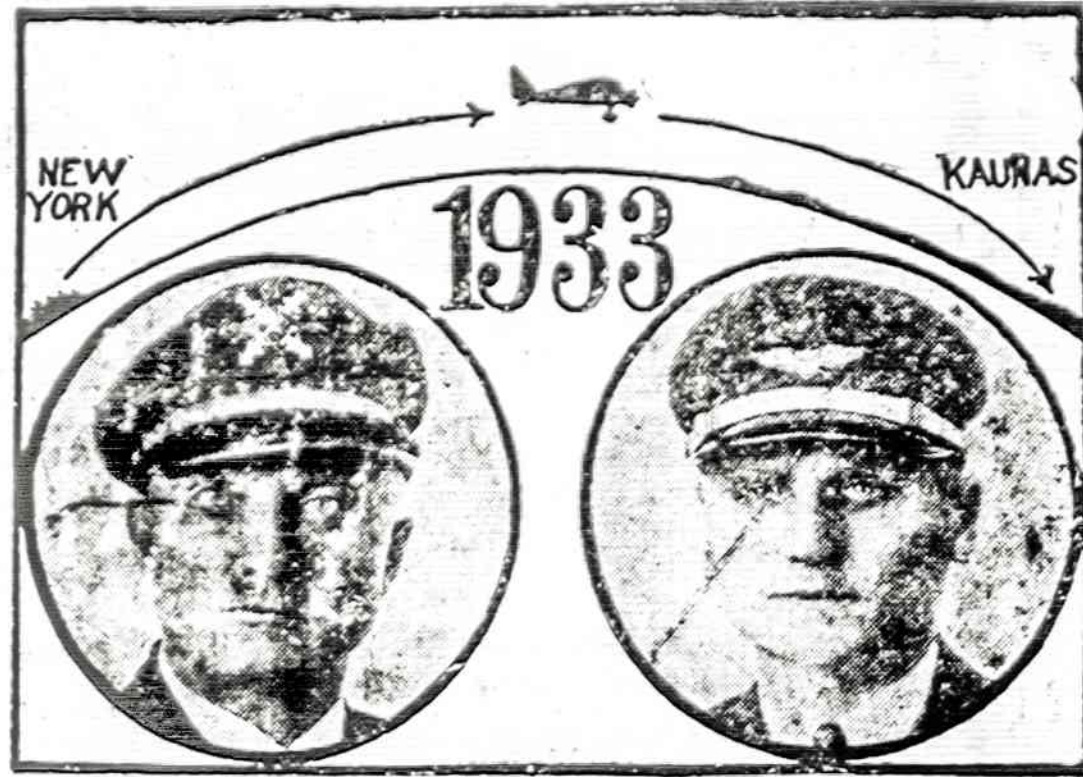
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

DARIAUS IR GIRENO SKRIDIMO 50 METŲ SUKAKTIS

JAV R. Lietuvių Bendruomenės vadovybė kviečia visus gausiai dalyvauti didžiajame Dariaus-Gireno 50 metų žuvimo proga rengiamame parade, kuris įvyks š.m. liepos mėn. 1 d. 1 val. po pietų.

Moterys ir mergaitės maloniai prašomos vilkėti tautinius drabužius. P. Jono Paukščio pranešimu, R. LB nės nariai ren-

kasi tarp 12 ir 12:30 val. 69-tos (Lithuanian Plaza Ct.) ir Artesian gatvių susikirtime.

Dar karių vadovybė kreipiasi į visus narius, kviesdama kuo gausiau dalyvauti.

Pagerbkime mūsų didvyrius, išgarsinusius Lietuvos vardą.

Dėl informacijų prašome skambinti: 434-1645 ir 434-3713. RLB Centro Valdyba

BRANGIŲJŲ PAVEIKSLŲ SUKČIAI

1911 metais mažiausia šeši turtingi amerikiečiai sumokėjo po 300,000 dolerių už "Mona Lisos" paveikslą. Visi jie didžiausios tuo pirkinio, nes nežinojo, kad tie paveiksai yra gudraus ir gero kopijuotojo Aivo Čandrono darbas. Jie tikėjo turį Leonardo da Vinci Mona Lisos originalą, nes tais metais tas garsusis meno kūriny Paryžiaus Luvro muziejuje buvo pavogtas.

XX amžiaus pradžioje brangiųjų paveikslų rinkoje savo suklavišimais ypač pasižymėjo Eduardas de Valferno, vadėnėsis mrkizu, ir jo bendradarbis Čandronas.

Savo karjerą "markizas" Valferno pradėjo pardavinėdamas turtینگoms Argentinos našlėms senųjų meno meistrų netikrus paveikslius, siūlydamas pirkti tuos "originalus" ir dovanoti bažnyčioms, kaip memorialinius

palikimus.

Čandronas, buvęs paveikslų restauruotojas, pats pradėjo piešti ispanų dailininko B. E. Murillo paveikslų kopijas.

Kai Argentinoje pasirodė jau per daug tų "murillo", abu draugai turėjo skubiai keltis į Meksiką, ir ten Valferno sugalvojo naują pardavimo techniką. Čandrono nupieštas kopijas jis slaptai nunešdavo į paveikslų galeriją ir ten turėjo būdų priverstinai jas kitoje pusėje originalu. Atvedęs pirkėją, parodydavo paveikslą ir, jei klientas norėdavo pirkti, liepdavo pasirašyti kitoje pusėje, kad nusipirkęs būtų užtikrintas originalo tapatybe. Žinoma, pirkėjas pasirašydavo ant tos kopijos.

Kiek tie sukčiai užsidirbo pinigų, nėra žinoma, bet, atrodo, daug, nes po kiek laiko jie persimetė į patį Paryžių. Čia pra-

dėjo pardavinėti iš Luvro "pavogtus" paveikslius. Savo klientus aprūpino suklasotais dokumentais, slaptais Luvro muziejaus pranešimais apie pavogtus paveikslius ir jų pakeitimą kopijomis.

Po trejų metų, Valferno, Čandronas ir kiti trys jų patikimieji įtikino vieną turtingą amerikietį, kad jie gali paruošti jam pavogtą Mona Lisos originalą. Aišku, jie pardavė jam vieną Čandrono kopiją. Tas pasisekimas paskatino juos paleisti į rinką visą eilę Mona Lisos "originalų" ir pavogti iš Luvro tikrąjį paveikslą.

Pasamdintas buvo vienas italis vagisius, Vincento Perugija, kuris anksčiau, kaip stiklinius, dirbo muziejuje, įtaisant stiklinę apsaugos dėžę Mona Lisos originalui. Perugija gerai žinojo, kaip tas paveikslas pritvirtintas.

1911 m. rugpjūčio 21 d., pirmadienį, kai galerija buvo uždaryta valynui, Perugija ir kiti du jo pagalbininkai, prieš tai visą parą išbuvę pasislėpę viename vidaus sandėlyje, apsirėnę kaip valytojai įėjo į Carre saloną, pasiėmė 18 svarų paveikslą ir išėjo.

Tačiau Valferno sukčių grupė nespėjo parduoti Mona Lisos originalo, nes Perugija pats jį pavogė iš jų ir 1913 m. lapkričio mėn. pasiūlė pirkti vienam brangiųjų paveikslų pirkliui. Tas pranešė policijai. Perugija atsisėdė į kalėjimą, o paveikslas buvo gražintas į Luvrą.

(Iš "Europos Lietuvis")

DIEVO APSIREIŠKIMAS

"Mat, teapsireiškia iš dangaus Dievo rūstybė visokiai bedievyystei ir neteisybei žmonių, tiesą neteisybe užgniaužiančių. Nes tai, kas apie Dievą galima žinoti, yra jiems aišku; juk Dievas jiems atskleidė. Būtent, Jo neregimasios ypatybės, Jo amžinąją jėgą ir dievybę, nuo pasaulio sukūrimo galima įžiūrėti protu per kūrinius, tad jie yra nepaaisinami. Nes, nors jie ir pažino Dievą, jie negarbino Jo, kaip Dievo, nedėkojo Jam, bet

suniekėjo savo protavimuose ir jų neišmani širdis aptemo". (Romeičiams 1:18-21).

Siandien išgirsite 8:45 val. vak. radijo bangą 1450 AM per "Lietuvos Aidus".

Sekmadienį 9 val. ryte per Sophie Barcus radiją išgirsite "Gerąją Naująją Lietuviamis". Pareikalaukite Jono Evangelijos knygelės; prisiųsime dovanai. Mūsų adresas: Lithuanian Ministries, P.O. Box 321, Oak Lawn, Ill. 60454.

UŽDRAUDĖ POLITIKAMS DALYVAUTI RINKIMUOSE

ANKARA. — Turkijos prezidentas Kenan Evren ketvirtadienį pasirašė įstatymą, kuris draudžia 21 buvusiam Didžiosios turkų demokratų partijos steigėjui dalyvauti artėjančiuose parlamento rinkimuose.

Praeitą savaitę jis pasirašė įstatymą, kuris uždraudė partijos steigėjui ir iniciatoriui Suleimanui Demirel dalyvauti rinkimuose, o dabar uždraudė dar

21 politikui, pasiryžusiems steigti partiją.

Uždrausta kandidatuoti į parlamentą prof. Erdal Inonu, kuris studijavo elektroniką Amerikoje, o dabar dėsto Turkijos universitete. Prof. Inonu yra generolo Ismet Inonu anūkas, antrojo respublikos prezidento Inonu sūnus. Prof. Erdal Inonu save skaito socialistu demokratu.

ATLYGINIMAS IS MASKVOS

Poetas — laureatas Vladas Šlaitas, kurio eilėraščių rinkinį "Be gimtojo medžio" 1982 metų pabaigoje išleido Vilniaus leidykla "Vaga", š.m. gegužės pradžioje gavo iš Maskvos čekį 389.93 svarų sterlingų sumai. Tai Lietuvos bedieviško okupanto honoraras iševijoję gyvenančiam dievobaimingam katalikui.

• Graikai ir romėnai sviestą naudojo kaip vaistą. Aliejų naudojo maistui ir kepimui.

JAU ATSPAUDINTA J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ ISLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ
LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą,
arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$3.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo kaidoma.

NAUJINIENOS,

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Land — Pardavimai
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS
IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS.
DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKETI NUOMĄ?
GERIAU SKOLA.

Gražus mūrinis, 5 kamb., 2 mieg. rūšys ir aukšta pastogė. Garažas. 30 pėdų sklypas. 71-ma ir Francisco. Nebrangus.

2 butų medinis — 5 ir 4 kamb. Didelė pastogė. Garažas. Arti mokyklų. Brighton Parke. \$35,000. Mažas įmokėjimas, savininko paskola.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Nuosavybės — kitur

FARMA - VASARVIETĖ - PARKAS
KAS Michigane visai arti Michigan ežero, 37 akrų su trobesiais ir inventoriumi. Patogus susisiekimas greitkeliais ir tik 132 mylios nuo Lithuanian Plaza Chicagoje. Geras investicinis statybos kontraktoriui. Reikia matyti ir įvertinti. Skambinti vakarais (616) 227-3496.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali padėti teisininko PRANO ŠULCiaus, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sėduvos" šleista knyga su legališkomis formomis.

Knyga su formomis gauna na Naujienų administracijoje.

"LIUCIJA"

Miko šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

• Imant vidurkį, kiekvienas asmuo sunaudoja 16,000 galonų vandens savo gyvenime.

Be sure
to drow
all fires.

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą.
Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-60 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio
Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4445 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

Pengiamie ir talsome visu rūšiu
sių stogus. Už darbą garan-
tuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Leikrodžiai ir brangenys
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7455
Taip pat daromi vertimai, giminių
iškvietimai, pildomi pilietybės pra-
šymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance
Good service/Good price
F. Zapolski, Agent
2908 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642 - 424-8454
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office: Bloomington, Illinois

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo
9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Sėdadi.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d.
ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
1649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Sėdadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608